

Halászzati Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

XIV. évfolyam

2013
február

A Magyar Haltermelők és Halászzati Vízterület-hasznosítók Szövetsége
információs és marketing hírlevele

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György
E LAPSZÁMUNK A VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT

Őszre várható az új halászzati törvény

A MAHAL Az országos horgászjegyhez vízterületet biztosítók tagozatának ülést január 10-én a szövetség székházában rendezte meg. Az ülésen kötetlen eszmecsere zajlott az új halászzati törvényről. Vendégként Bardócz Tamás, a VM főosztályvezető-helyettese volt jelen. Dr. Orosz Sándor igazgató hasznosnak ítélte a beszélgetést, mert véleménye szerint a minisztérium illetékesei is – a szövetség új stratégiájának megfelelően – arra törekszenek, hogy az új halászzati törvénnyel tisztuljon az ágazat tevékenysége, és az eddig használt és az újonnan megjelenő fogalmak is a helyükre kerüljenek.

• **Igazgató úr, miért fontos, hogy a fogalmakat tisztába tegyék?**

– Alapvetően azért, mert az Európai Unióban használt fogalmakat kell idehaza is használni. Egy nyelven kell beszélni ahhoz, hogy jól értsük is egymást. Hogy példát mondjak: a megcélzott rendezés egyik eleme, hogy a halgazdálkodás kifejezés lenne az egyik alapvető meghatározás. Azt gondolom, hogy ez helyénvaló, hiszen a szövetségünk stratégiai váltása is – többek között – erről szól. Az új stratégiánk szerint a természetes vízi halászzatot helyeztük előtérbe, így a halgazdálkodás meghatározása számunkra is fontos. A szövetség működési vonulatát az új stratégiánknak megfelelően „Az országos horgászjegyhez vízterületet biztosítók tagozata” jeleníti meg leginkább, hiszen a tagozat tagjai az állami vizek halászzati hasznosítását végzik, amely jogot pályázat útján nyertek el. S ők azok a tagjaink, akik a szövetség 1957-es megalakulásakor már jelen voltak. A tagozati ülés aktualitását a minisztériumban előkészületben lévő halászzati törvény adta, illetőleg az, hogy a törvény előkészítése abban a fázisban van, amikor már körvonalazódtak a törvényi keretek. Más oldalról viszont még semmi sincs – úgymond – kőbe vésvé, tehát az érintettekkel való konzultáció esélyt ad arra, hogy az előterjesztésben a mi véleményünk, álláspontunk is megjelenjen.

• **Nézzük a sarokpontokat! Míról is volt szó a kötetlen eszmecsere során?**

– Vegyük sorba: először a VM álláspont-

Orosz Sándor igazgató

ját, eddigi alakulását ismertük meg, mégpedig a főbb koncepcionális elemei mentén, s a menetrendről is pontosabb képet kaptunk. Ami a minisztérium álláspontját illeti, nem meglepetés, hogy új halászzati törvény készül, hiszen már a 2010-es kormányváltás után kiderült, hogy ehhez a törvényhez is hozzányúl az új kabinet. Most már túl vagyunk a kormányzati ciklus félidején, tehát az előkészítés kicsit elhúzódtott. De ez nem baj, mert azok az első hírek, amelyek a ciklus elején láttak napvilágot, éppen nem kedveztek a számunkra. Ezzel szemben a most megismert álláspont lényegesen finomodott. Egyetértettem Bardócz úrral, amikor azt mondta, hogy a VM álláspontjával sokkal jobban egyetértenek a halászzok, mint a horgászok. Igaz, messziről indultunk, mivel a 2010-es kon-

Tartalom:

Eredményes évet zártak Akasztón... 2

Gödöllő: a hazai halászzat fővárosa... 4

A kemény munka gyümölcse... 6

cepció középpontjában még az állt, hogy a természetes vizekről el kell tüntetni a halászzokat. Am ma már egyértelműen az a minisztérium álláspontja, hogy a halászzokra, illetőleg azok tevékenységére szükség van a jövőben a természetes vizeken is. S ez számomra megnyugtató, mert nem úgymond „kirakatbábu” szerepet szánnak az ősi mesterséget ma is űző halászzoknak, hiszen ennél többre hivatott a halászz. Remélem azt is, hogy a törvény végső változatában sem lesz más a megfogalmazás.

• **Ha jól tudom, ennél tovább is megy az új koncepció, mert túl azon, hogy a halászzt megtartja a természetes vizeken, de a kereskedelmi halászzatot már nem engedi, és a halászzati tevékenységet is behatárolja, ellenőrzi, mégpedig sokkal szigorúbban, mint tette ezt korábban...**

– Erről a témaköről ugyan később kívántam szólni, de ha úgy érzi, hogy itt kell beszélni róla, ám legyen. A VM álláspontja szerint tehát szükség van a halászzati tevékenységre, de csak annak legalizált, átlátható, ellenőrizhető formájára. Ezek a megfogalmazások mindegyike azonban nem korlátozás, miként azt rossz nyelvek vélelmezik. Azt gondolom, hogy a „legalizált, átlátható, ellenőrizhető forma” szükséges ahhoz, hogy le lehessen hántani róla azokat a jelenségeket, amelyeket ma sem a halászz követ el. A ma dolgozó, tisztességes halászz számára egyébként sem jelent semmiféle korlátozást ez az új megfogalmazás, viszont esélyt ad arra, hogy védetté váljon a megalapozatlan vádakkal, előítéletekkel, szóbeszédekkel szemben. Mindamellet azt is fontosnak érzem, hogy a természetes vizeken folytatott halászzati tevékenységgel nem csupán a természetet, a környezetet védjük, gondozzuk, tartjuk karban, hanem a halfogyasztás növelését is szolgálhatjuk. Bár, jól tudom, nem meghatározó az a halmennyiség, amit a természetes vizekről értékesítenek, de bizo-

(Folytatás a 2. oldalon)

(Folytatás az 1. oldalról)

nyos fogyasztói kör számára majdhogynem kizárólag a természetes vizeken fogott zsákmány biztosítja a halat. S ebben olyan, kuriózitásnak számító halfajok jelennek meg, amelyeket nem, vagy csak kis mértékben állítanak elő tógazdasági környezetben. Gondolok itt a kárászra, keszgre, csukára, süllőre, harcsára, márnára, dévérre stb. Ha ezt a jogi szabályozást kihagyták volna, akkor a feketegazdaságba tolták volna el ezt a tevékenységet, hiszen ezek iránt a halak iránt igenis van fogyasztói igény. Márpedig jól tudjuk, hogy ha van rá igény, akkor azt valakik, nem éppen legális formában, de kielégítik. A VM tehát ily módon is fel kívánja venni a harcot a feketegazdasággal szemben, s ezt mi mindenképpen üdvözljük, mert ott kell lennie a halásznak a természetes vizeken, ha az illegális halászatot meg akarják szüntetni. Az országnak igen jót tenne, ha a feketegazdaságnak legalább a felét kifehéritenék.

• Csak annyit tennék hozzá, hogy nem csak a halász válik védetté az új szabályozás révén, hanem az adott vízi környezet is, ahol a halász végzi a munkáját...

– Már megint egy kicsit előrébb jár a kérdésével, mint ahogy én terveztem a beszélgetést. De rendben van, menjünk e logika mentén. Amikor arról beszélünk, hogy a fogyasztó számára legálisan biztosítsuk a természetes vizekben „termelt” halat, akkor ezzel egyidejűleg a halász biztosítja a folyamatos jelenlétet a természetes vizeken. S ez mind a vagyon-, mind a természetvédelem szempontjából fontos, hiszen a halász jelenléte egyben bizonyos védelmet is biztosít az adott vízterületen. S itt most visszatérnék a törvényi koncepciókhoz, amelyek többségében komoly egyetértések mutatkoznak. Fontos koncepcionális elem, hogy a törvény hatálya minden vízre kiterjed, amelyben hal

lehetséges. A mai halászati törvény egyik hibája, hogy ugyan be kell jelenteni a halászati vízterületet, de itt aztán véget is ért a történet. Nem nagy vízterületekről van szó, de vissza lehet élni ezzel a szabályozással. Az új törvény viszont bezárja ezt a kiskaput, viszont megtartja azt a korábbi elvet, hogy állami halászati jog lesz a vizekre. Ebből sok minden más is következik: az új halászati törvény folytatja azt a vonulatot, ami az állami halászati jogon alapuló szabályozás elég régen elkezdődött. Lényegében ez a szabályozási logika felel meg leginkább annak, hogy a természetes vizeink nemzeti kincsek, s olyan természeti értékek, amelyeket meg kell őrizni.

• Az új halászati törvény keretjogszabály lesz. Miért?

– Elsősorban azért, mert a koncepcionális elemek mellett szükséges, hogy a szakmailag nehezen kezelhető dolgokat ne a törvényben, hanem a végrehajtási rendeletben szabályozzák. Jómagam, a szakma védelme szempontjából, több dolgot a törvényben látnék szívesebben viszont, de elfogadom azt a logikát, amely ennek az ellenkezőjét képviseli. Példaként említeném: sokkal fontosabbnak tartanám törvényi szinten előírni azt a feltételrendszert, hogy a természetes vizek hasznosítását csak olyanok végezhesék, akiknek ehhez van kellő ismeretük. Az eszmecserén is megfogalmazódott, hogy a leendő halászatra jogosultságnak, haszonbérletnek milyen ismeretekkel, tudással kell rendelkezniük. A mai törvényben, bizonyos vízterületi nagyság fölött, a halászati mérnöki végzettség szükséges, jó volna, ha ez megmaradna, mégpedig törvényi szinten. A kerettörvénynek harmonizálnia kell a hazai és az uniós jogrenddel, s e téren is történtek előrelépések. Az új rendszeti törvényben új alapokra helyezték a halászati őrzést. Az elfogadott, de még hatályba nem lépett Btk. az orvhalászat, a halorzás kérdéseit szá-

munkra kedvezően újra rendezi. Az e törvényekben leírtak tényleges érvényesüléséhez szükséges ágazati törvényhozásnak is eleget kell tenni ebben az új halászati törvényben. Ami a legális, ellenőrzött halászati tevékenységet illeti, fontos, hogy a természetes vizeken fogott halra nyomonkövethetőség szükséges, és megjelenik a fogási tanúsítvány fogalma. S ez helyénvaló, mert ezeket a halakat értékesítik. Szemben a horgással, aki szabadidős tevékenységként fogja a halat, de ezzel a hallal nem jelenhet meg a piacon, nem adhatja el. S a végére hagytam azt a gondolatot, hogy a korábbiaknál is nagyobb hangsúlyt kell, hogy kapjanak bizonyos természetvédelmi megfontolások. Gondolok itt a halászati jogra vonatkozó pályázatások esetére. A pályázó a vízre, a benné élő halra úgy néz, úgy kezeli, mint vizes élőhelyre, s az unokáink számára is megőrzendő értékre. A halász alapvetően természetvédő, s ha az új törvény a természetvédelmi vonalat kívánja hangsúlyosabbá tenni, akkor a halász pozíciója is erősödik.

• Milyen menetrend várható az új törvénnyel kapcsolatban?

– Az itteni beszélgetés alapján mondhatom, hogy a törvény szövegét január végére véglegesítik. Ezt követően a társadalmi egyeztetés várható, míg a törvény betervezése márciusban történik. A parlamenti folyamat pedig várhatóan szeptemberben zárul. Nagyon fontos, hogy új törvény lesz, ami viszont nem érinti a korábbi halászati törvény alapján megkötött haszonbérleti szerződések határidejének lejártát. A törvény hatálya azokra a vizekre fog kiterjedni, amelyekre a régi törvény a maga hiányosságai okán nem, valamint az új haszonbérleti szerződésekre, az új vizekre, illetve a lejárt haszonbérleti szerződések újbóli kiírásaira. A törvény tehát lépcsőzetesen terjed ki, s ha így valósul meg, akkor ez példa értékű lesz.

– Hajtun György –

Eredményes évet zártak Akasztón

Télvíz idején is csalogató az Akasztói Horgászpark. Különösen decemberben, amikor a karácsonyi ünnepekre is készülnek az emberek, mivel a csárdában elfogyasztott ebéd után sokan innen, Akasztóról viszik el a feldolgozott sziki pontyot, amelyből kiváló karácsonyi vacsora készül. Az év utolsó hónapja csúcsidezők a halas társadalom egészének, miként Szabó József „Joe”, az OKO 2000 Kft. ügyvezető igazgatójának és munkatársainak is. A nagy forgalomra való tekintettel egyeztünk meg Joeval abban, hogy januárra halaszjuk a beszélgetést.

Havazott, amikor útnak indultam Akasztóra, ahol szintén havas táj és jégmentes tavak fogadtak. Joe meg is jegyezte, hogy sajnálatos, hogy a tavakat nem borítja jég, mert a telelő halak ugyan jól elvannak, de a téli álmukat a kormorán bizony most is megzavarja. A kormorán kifinomult módszerrel veszi magához a napi táplálékcsük-

ségletét, hiszen a halágyban meghúzódo halat könnyedén kiveszi a kétméteres vízből. Nem véletlen, hogy a gázágyúk durranásait hallhatjuk, bár ez csak úgy hatásos, ha mellette egy kis sörétes puskát is használ a gazda. Évről évre megkérlik, és meg is kapják a kilóvési engedélyt, ám Joe szerint ez is kevés. Uniós szintű összefogásra,

intézkedésre volna szükség ahhoz, hogy az északról költöző kormoránokat úgymond megállítsák, a számukat csökkentsék és a károkozásukat mérsékeljék. Mert ilyenkor ezeket a madarakat a tógazdaságok és a természetes vizek halállományai tartják el. Például a Dunában a kecsege már csak mutatóban bukkan fel, s ez a kormorán rovására írható.

Januárban még aktuális visszatekinteni az elmúlt esztendőre. Többször is hírt adtunk arról, hogy a tavalyi év nem kerül be a halászok aranykönyvébe, mert az időjárás, az aszály, a meleg, s nem utolsó sorban az égbe szökött takarmányárak gátolták az eredményes munkát. Itt Akasztón kicsivel jobb volt a helyzet, mert itt nem volt vízkorlátozás, és a szükséges vízmennyiség ren-

Szabó Joe: legendó volt a víz tavaly

delkezésre állt. A Kiskunsági-főcsatornából a vízügyi igazgatóság folyamatosan biztosította a tógazdaság számára a kellő vízmenyiséget, amelyért a köszönet is kijár, s olyan meleg sem volt, hogy a halak ne tudták volna felvenni a táplálékot, így a súlygyarapodás a rendben zajlott. Joe nem is panaszkodik, mivel nem volt elhullás, betegség stb. Ebben bizonyára közrejátszik az is, hogy nem monokultúrában termelik a sziki pontyot. A ponty mellett busa, amur, és ragadozók is helyet kapnak a tavakban. Ezekben a tavakban elsősorban a szürke harcsa és a süllő érzi jól magát, a csuka viszont nem lát a ponty által felzavart vízben, ezért nem tudja a táplálékot magához venni.

A tavaly elkészült intenzív telep már működik, bár nincs még benne csúcsra járatva a termelés. A különböző technológiai pontokat még tesztelik, így az várható, hogy ez év végére fut fel a termelés a teljes kapacitás kihasználására. Az eddigi üzemeltetési tapasztalatok szerint a beruházás jól sikerült, a halak – lénai tok, kecsge, vágótok, viza, compó, szürke harcsa és ponty – jól érzik magukat a medencékben. A ponty említésekor felkaptam a fejem, Joe mindjárt el is magyarázta az okát. Tavaly tavasszal volt egy lehalászásuk, s másfél dekás pontyállományt helyeztek be a medencébe. A tóban nevelt ivadékok ugyanis nem gyarapodtak kellően, ezért próbálták ki az intenzív technológiát. Egy száz köbméteres medencébe 30 mázsa pontyot tettek, és a 20 fokos vízben táppal etették a halat. Másfél hónap után helyezték vissza a már 2,5 dekára nőtt pontyokat, amelyekből ősszel 80 deka átlagsúlyú állományt halásztak le. Az intenzív telepen való tartás tehát jó eredményt hozott. Joe szerint olyan széles körű termelési lehetőségek valósultak meg az intenzív telep megépítésével, amire korábban nem is gondoltak. A tógazdasággal együtt az intenzív telep komplex termelési technológiát biztosít a gazdaság számára.

Nincs karácsony magyar hal, ponty nélkül. Az akasztói tógazdaságban is a december az egyik csúcsidőszak, amikor a termelés 20–25 százalékát értékesítik. Joe úgy fogalmaz, hogy a tavalyi év végi forgalom meg egyezett a 2011. évvel. Az azonban tény, hogy a feldolgozott halból több fogyott,

mint az előző évben. Csökkent az élőhal forgalma, de a feldolgozott hal mennyisége kompenzálta az itt kiesett forgalmat. Így viszont nőtt az árbevétel. A vevőkör lényegében változatlan, ám az élet felgyorsult, nincs idő (és szakértelem) a hal tisztítására, ezért nőtt meg az igény a tisztított, feldolgozott haltermékek iránt. Már tavalyelőtt beállítottak egy vákuumcsomagoló gépet, és ebben a csomagolásban árulták a tisztított halat, amit a vevők igen pozitívan értékelték. Joe hangsúlyozza, hogy az igények változásaihoz kell igazítani a termelést, az értékesítést, különben lemaradnak a terv teljesítéséről, és elmaradnak a vevők is. Összességében az elmúlt esztendő eredményes gazdálkodással zárult, az idejére biztosítottak a termelési alapok, a tenyészanyagtól a piacos halig a rendelkezésre állnak. Joe elárulja, hogy itt az év minden napján lehet halat vásárolni, s ehhez igazították a lehalászásokat is. Csak annyi halat vesznek ki a tóból, amennyit két hónap alatt eladnak, vagyis annyit, amennyivel a vásárlói igényeket ebben az időszakban kielégítik.

Az akasztói tógazdaság arról is híres, hogy minden évben történik olyan fejlesztés, amivel a termelés korszerűsödik. Nem lesz ez másként a 2013-as esztendőben sem. Folyik még a HOP 2010-es pályázat megvalósítása (ez az intenzív telepre vonatkozik), de ez már nem sok munkát igényel. A HOP 2011-es pályázatán szintén nyertek, ezt a beruházást 2014 februárjáig kell megvalósítaniuk, de ezt is már idén szeretnék befejezni. És, természetesen, tavaly is pályáztak, ugyanis a szomszédos 50 hektáros halgazdaságot sikerült megvenniük, miután

Jó volna, ha a tavak befagyának

a korábbi tulajdonos, Turi Jani bácsi nyugdíjba ment. A fia ugyan tovább üzemelteti a horgászstavat, de a termelői tavakat – három tóból áll – eladták. Ezzel a vétellel 300 hektárosra nőtt a gazdaság. Az új tavakat, a környezetüket rendbe kell tenni, nincs szilárd burkolatú út, a halágyakat kotorni kell, a növényzet elburjánzott, amit ki kell irtani, nos, erre pályáztak. A pályázat – minden valószínűség szerint – nyer, így nem lesz akadálya a munka elvégzésének. Ezekben a tavakban, a rendbetétel után, halnevelést folytatnak.

S persze, Joet ismerve, további tervek is készen állnak. A vevői igények kielégítése érdekében egy halfeldolgozó építését is tervezik. A tervek már elkészültek a 300 négyzetméteres épületre, ahol a legszigorúbb feldolgozási előírásokat, technológiát kívánják beépíteni. A feldolgozóban, ha elkészül, egy nap akár 30-40 mázsa pontyot is feldolgozhatnak, ami a karácsonyi forgalmat is kiszolgálja. Egyébként heti 5-100 mázsa halfeldolgozás lesz az éves átlag. A beruházás megvalósításához 100-150 millió forint szükséges. A gépek, a berendezések sokba kerülnek.

Maradva a terveknel, Joe elárulja, hogy a halascárdát is bővíteni szeretnék. Ennek oka, hogy a szálláshelyeknek szűkében vannak, jelenleg hat lakrészen tudják elhelyezni a vendégeket. A bővítéssel további tíz lakrész fogadhatja a vendégeket. A konyha kapacitását is növelni szeretnék, és egy új irodahelyiség is megépülne az új szárnyban. De az engedélykészerítés nem könnyű. A gazdaság Natura 2000 területen fekszik, így a beruházáshoz környezetvédelmi hatásebecslést kell kérni, amit meg is tettek. A hatóság azzal, hogy az új épület és a növekvő látogatottság zavarhatja(!) a madarak vonulását, elutasította a kérelmet. A változó törvényi előírások viszont valószínűleg mégis lehetővé teszik, hogy építési engedélyt kapjon a beruházás.

A horgászati körülmények is fejlődnek. Tavaly elkészült a második extra tó, amely a bojlis horgászok igényeit elégíti ki. Így akár 35 bojlis horgász is hódolhat a szenvedélyének, mert itt halat is fognak. Építenek 25 esőbeálló is a horgászto partján, amely még komfortosabb kiszolgálást biztosít a horgászoknak. A horgászjegyek árát idén nem emelik, a halárat pedig a tavasz dönti el. Az utóbbi években stagnált a csárda forgalma – bár a mai gazdasági körülmények között sokan örülnének ennek – de a profit évről évre csökken, mivel az árbevétel ugyanannyi, a költségek viszont 2009 óta legalább 20 százalékkal nőttek. Joe annak szurkol, hogy az akasztói szőlősgazdák is jó évet zárjanak, mert akkor lesz mit elkölteniük a Halascárdában, és akkor a halasoknak sem lesz gondjuk.

Végezetül, ami az idej rendezvényeket illeti, Joe idén is megrendezi a már bejáratott és megszokott horgászversenyeket, augusztus 20-án pedig a szalkamentes sziki ponty halfőző versenyt.

H. Gy.

Gödöllő: a hazai halászat fővárosa

Két napon át Gödöllő volt a hazai halászat fővárosa, miután január 24–25-én Gödöllőre összpontosították a figyelmüket a hazai halászati ágazat szereplői. A harmadik alkalommal megrendezett szakember-találkozó mellett a SZIE Halgazdálkodási Tanszékének díjátadójára, valamint a II. Nemzeti Halászbál megrendezésére is sor került.

A III. Gödöllői Halászati-Horgászati Szakember-találkozóra 139 szakember regisztrált. A találkozó vendégeit *Urbányi Béla*, a SZIE-MKK Halgazdálkodási Tanszékének vezetője, a rendezvény főszervezője köszöntötte. A konferenciát *Gyuricza Csaba*, a vendéglátó kar dékánja nyitotta meg. Megnyitójában hangsúlyozta, hogy az agrároktatás-kutatás jövője azon alapul, hogy mennyire képes egy intézmény a gyakorlati szakembereknek információkat, tudást és fejlesztést átadni. Az együttműködés a gazdasági élet szereplőivel egy intézmény, egy szervezeti egység hitelességét is igazolja. Örömmel nyugtázta, hogy a tömött sorok azt bizonyítják, hogy a Halgazdálkodási Tanszék méltán elismert szereplője a hazai halászságnak, és a tanszék értéket teremt a halászságnak, amit a szakma igényel, és a jelenlétével visszaigazol.

A szakmai találkozó első előadója *Prof. Mézes Miklós* (Szent István Egyetem, Gödöllő) volt, aki a halászati ágazat számára nagy fontossággal bíró fehérjeprobléma kérdésköré koncentrálna mondanivalóját. Az alapproblémákból kiindulva (halliszt-előállítás mértékének csökkenése), a halaink fehérjeigényéhez igazított takarmányozás jelentőségének boncolásával felvázolta az alternatív fehérjeforrásokat. Ezeket csoportosítva 3 fő egységébe osztotta: növényi eredetű (pl. szójadara, DDGS, borsó stb.), állati eredetű (pl. csontliszt, toll-liszt stb.), valamint egyéb (élesztő, zooplankton, egysejtűfehérje stb.). Egyes egységek potenciális fehérjeforrásait bemutatta, elemezve előnyüket és hátrányukat, valamint tanácsot adva az esetleges alkalmazási lehetőségekre, a fiziológiai hatásokra. Alternatív fehérjeforrások léteznek, de felhasználhatóságuk igen korlátozott és szűk keretek között eredményez előrelépést a tenyésztésben.

Havasi Máté (Pannon Egyetem, Keszthely) előadásában a harcanevelés jelenlegi tenyésztési helyzetéről és a fejlesztési irányairól számolt be. Prezentációja alapjául egy jelenleg is tartó pályázati konstrukció (GOP-111) eredményei szolgáltak. A harcsa keresett, a piacon már bevezetett halfajunk, de tenyésztése, érthetetlenül, nincs olyan szinten, ahogy azt a kereskedelmi lehetőségek indokolnák. Hazánk az éves 156 tonnás termeléssel a világ top 5 országához tartozik, de lehetőségeink töredékét használtuk ki eddig. A takarmányozás optimalizálása (aminosav alapú fehérjeigény-meghatározás), korosztály-specifikus takarmányozás, intenzív-extenzív technológia kombinálása és a szelekciós munka hatékonyságának növelése együttesen jelentősen növelheti a termelési eredményeket.

A nagytavi ponty keveréktakarmányozás eredményeiről adott számot *Radóczy János* (Szabolcsi Halászati Kft., Nyíregyháza). A bemutatott eredmények előzetes adatoknak tekinthetők, mivel a konzorciális pályázat (GOP-111) a múlt évben indult, és az eredmények kiértékelése még nem fejeződött

A bevezetőt és a zárszót Urbányi Béla docens tartotta

be. Azonban a már feldolgozott adatok alapján kijelenthető, hogy a keveréktakarmányok esetében a táp jó alternatívát és kiegészítő alapot ad az abraktakarmányok mellé. A 20 ha-os tavon kapott eredmények (piaci méretű ponty előállítás) nem maradtak el a hagyományos abraktakarmányozott tavak eredményeitől, a realizált 1,2–1,7 takarmány-együttható jó eredménynek számít. A módszer továbbvizsgálása folytatódik, és választ kívánnak kapni azon kérdésekre is, melyek a takarmánykijuttatás automatizálása, a gyomhal-haszonhal interakció kérdéskörben foglalkoztatja a gazdálkodókat.

Palotás Péter (PLP Seafood Hungary Kft., Budaörs) cégük egyik sikertörténetével ismertette meg a hallgatóságot. A vállalkozás új megközelítéssel kívánja a fogyasztói asztalra juttatni a haltermékeket. A piaci felmérések alapján a szálkasság, a rossznak nevezett illat és az elkészítéshez szükséges tudás hiánya az, ami visszatartja a vásárló-

kat a haltermékek megvásárlásától. Ezért a cég egy új márkázott termékcsaláddal lépett a piacra, mely szag- és cseppzáró, a frissességet megőrző csomagolásban készül, szálkamentes kiszereelésben, és fűszer-vajas kiegészítéssel szinte azonnal fogyaszthatóvá válik. A termékválaszték gazdag, de folyamatosan fejlesztik, és jelenleg a ponty az egyik fő fejlesztési cél. Mikroban vagy sütőben, főzési tudomány nélkül is kiváló halételek készíthetők a termékekből. A modern marketingeszközöket kihasználva (internet, facebook) több ezer potenciális fogyasztót tudnak informálni, naprakészen, közvetlen úton. A fejlesztés eredményeképpen 2012-ben az év innovatív terméke nagydíjat kapta meg a cég a párizsi SIAL d'Or Global gasztronómiai világkiállításán.

A halhús húsipari alapanyag helyzetéről és jövőbeni lehetőségeiről tartotta meg előadását *Szűcs Tibor* (Szegedi Egyetem, Sze-

Gyuricza Csaba dékán: meghatározó az együttműködés a gazdasági élet szereplőivel

ged). A hazai halhússelfogadottság felmérési adataiból kiindulva megállapíthatóak azok a tényezők, amelyek hátráltatják a halhús elfogadottságát. Példaként bemutatta a baromfi ágazat fejlődését, mely szektor hasonló problémákkal küzdött 60–70 évvel ezelőtt, és látható, hova jutott manapság. A feldolgozó ágazat által kifejlesztett metodikák töredéke került eddig bevezetésre a halfeldolgozásban, pedig ez nagy lehetőségeket és eredményeket hozhatna. A halhús semmiben sem különbözik az egyéb állati eredetű húsoktól, szinte ugyanazon termékek (állandó minőséggel) előállíthatóak, mint az egyén használatok húsából készült árucikkek (pástétomok, kolbászok, sonka jellegű készítmények stb.). Ehhez azonban tudásra, innovációra, termékfejlesztési igényre is szükség van, melyhez elengedhetetlenül fontos a szakszerű és tudatos minőségbiztosítás és a nyomon követés megerősítése.

A halhús táplálkozási jelentőségéről szá-

molt be *Varga Anita* (Országos Élelmezés-ügyi- és Táplálkozástudományi Intézet, Budapest), aki *Lugasi Andreával* állította össze az előadását. A halfogyasztás a világ szinte minden pontján nő, ezért kardinális a kérdés, hogy hazánkban mi okozza a stagnálását? Az OÉTI saját felmérése alapján a férfiak és hölgyek max. 18%-a fogyaszt 3 nap időtartam alatt legalább egyszer halat. A halfogyasztás volumene a férfiaknál 41–85 gramm, míg hölgyeknél 56–68 gramm között szórt, korosztálycsoportok között. Szintén az OÉTI felméréséből származó döbbenetes adat, hogy az óvodákban 10 naponta átlagban max. egy alkalommal kapnak a gyermekek halféleséget. Pedig elmondható, hogy a különböző élelmiszeripari termékek elfogadottsága nagyságrendekkel sikeresebb, ha azt már gyermekkorban megismerik a későbbi potenciális vásárlók. A halhús zsírsavösszetétele, vitamintartalma, emészthetősége olyan pozitív tényezők, melyeket a konyhatechnológiai ismeretekkel bővítve sikertermék szintre emelhetnék a haltermékeket.

A nap utolsó előadója *Bardócz Tamás* (Vidékfejlesztési Minisztérium, Budapest) volt, aki a halgazdálkodás szabályozásának változásairól tartott beszámolót. Az alakulóban lévő halgazdálkodási törvény tartja most lázban az ágazatot, melyet olyan modern, az ágazat minden szereplője által elfogadott egységgé kívánnak gyűrni, mely az EU Közös Halászati Politikájának, az új hazai Btk.-nak és rendészeti törvénynek, valamint a társadalmi-gazdasági elvárásoknak is megfelel. A szabályozás kulcsterületeit lehatárolták, számos konzultáció van mögöttük, és még több előttük. A kulcsterületek közé tartozik: a) a halgazdálkodási joggal és hasznosításával összefüggő feladatok; b) a halászati őrzés és a halállományok védelme; c) a halászat szabályozása; d) a horgászturnizmus fejlesztése, e) a halvédelem-élőhelyfejlesztés.

Az első nap fogadással zárult, ahol a vendégek a PLP Seafood Kft. pontytermékét és a Halház Kft. toktermékeit is megízlelheték, majd kötetlen szakmai beszélgetéssel tárgyalták meg az elhangzottakat.

A második nap első előadója *Dušan Jesenšek* (Tolmini Horgászegyesület, Szlovénia) volt, akinek az egyesülete a Soca és az Idrijca folyók által határolt, 433,6 ha-os területen végez horgásztatási és fajmegőrzési tevékenységet. A márványpisztráng és a pénzes pér a két fő halfaj, melyekért külföldről is nagy tömegekben érkeznek a területre a legvezőhorgászok. Az egyesület által végzett kutatómunkát a problémák generálták, mivel az őshonos halfajok génállománya keveredett a betelepített halfajokkal, valamint komoly versengés alakult ki az ős- és idegenhonos halfajok között az élettérért. Ehhez a munkához egy megőrzési tervet állítottak fel, melyhez a horgászrendet is igazították. Cél volt, hogy olyan használati értékkel bíró terület alakítsanak ki, ahol a horgász-hal interakció optimalizálható annak érdekében, hogy az őshonos halfajok kárt ne szenvedjenek. Az átlagosan 55–65 euró/db napijegy olyan bevételt biztosít az egyesületnek, mely folyamatos fejlesztéseket finanszíroz. A források kihasználásához saját vállalkozást is alapítottak, így több EU-támogatást tudnak a fejlesztéseikhez hozzárendelni.

Zsúfolásig megtelt a terem

Füstös Gábor (Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.) a balatoni halgazdálkodásról adott ismertetőt. Az előadó az elmúlt évben bemutatta a terveket, míg jelen előadásában a tervek megvalósulását és az azokból származtatható hatásokat ismertette. A horgászfogásra (elsősorban a süllőnél lehet érzékelni) kiemelt hatással volt az új horgászrend, mely szigorította a süllőfogást az iveri időszakban, a horgászfogás 14%-a süllő, a ponty dominál, de igény mutatkozik a balin telepítésre is. A fogási naplók számonkérése, majd azok adatainak feldolgozása fontos elvárás a horgászokkal szemben. A statisztikákból megállapíthatóvá válik a horgásznapok száma, az ellenőrzések száma, a létszám, mely információk teremtik meg a fejlesztések és telepítések alapját. A horgászsákmány 500 tonna, míg a halászsákmány 250 tonna, 1000 jó horgász fog annyi halat, mint a halászok. Így elmondható, hogy nem a halászat okolható azért, ha valaki felteszi a kérdést: Miért is kevés a hal a Balatonban? A horgászrend folyamatosan módosul, egyeztetve a horgászokkal és horgászszervezetekkel. 2013-ban nem emeltek árat, és folytatják a már elindított haljelölési programjukat, valamint igyekeznek a halőrzés hatékonyságát fokozatosan növelni.

A horgászcikkipar fejlődését a saját vállalkozásának tükrében mutatta be *Pál István* (Energofish Kft., Budapest). 1960–1975 között hazánk vezető szerepet játszott a horgászkeszcségek és felszerelések gyártásában. A fejlesztések egy része hazánkban valósult meg, így jó kereskedelmi háttér jellemezte az ágazatot. A '80-as évekre a termelés átkerült Ázsiába, Japán, majd Dél-Korea vált vezetővé, és az elmúlt években Kína játszik domináns szerepet. Az egyes országok árai az elmúlt 30 évben nem változtak, holott az alapanyagárak nagyság-

rendekkel emelkedtek. A gazdasági válság elérte a horgász ágazatot is. Kevesebbet és olcsóbbat vásárolnak, így részben ehhez is kell igazítani a kereskedelmet. A vállalat új stratégiát alakított ki: visszatelepíti hazánkba a termelést. Itthon, hazai alapanyagból állítanak elő szerelékeket, nyitnak a csalianyag-gyártás irányába, és kihasználva a hazai szakemberek innovatív képességeit folyamatos újításokkal kívánnak a piacon megjelenni, így piaci részesedésüket növelni.

A rendezvény utolsó előadását *Staszny Ádám* (Szent István Egyetem, Gödöllő) tartotta, a klímaváltozás vélt és valós hatásairól a halainkra. Hajlamosak vagyunk figyelmen kívül hagyni a klímaváltozást, arra gondolva, hogy ez bennünket már nem fog érinteni. Pedig az elmúlt években is számos olyan tényező változott, mely mutatja: drasztikusan változik a vízi környezet, így a halak biológiája, elterjedése és fiziológiája egyaránt. A melegedő vízhőmérséklet maga után vonja azt, hogy a felgyorsuló életritmus pl. a ragadozó halaink ragadozó viselkedését befolyásolja (gyakoribb ragadozás); a szaporodási időszak átalakul, gyorsul a halak kikelése az ikrából. A melegedés megváltoztatja halaink és betegségeik elterjedését, a víz sótartalmát, amely szintén kihatással lesz a vízi élőlények elterjedésére. Átalakul a csapadékeloszlás, a téli csapadék volumene növekszik, gyakoribbak lesznek a száraz nyári időszakok. Az időjárásváltozás átalakítja egyes elkülönült genetikai háttérrel rendelkező halfajok túlélési stratégiáját, növekszik például a tokfélénél a hermafrodita egyedek (hímnősség) aránya. Ezekről a tényektől nem kell megijedni, hanem időben felismerve a keletkező problémákat, célzott kutatásokkal kell a hatásokat modellezni és a prevenciók lehetőségeket kidolgozni.

A szervezők nevében *Urbányi Béla* zárszavában megköszönte a nagyszámú, aktív és kitartó kolléga a részvételét, és jelezte: jövőre folytatják a szakmai nap szervezését-rendezését, majd a szakember-találkozót finom ebéd zárta.

U. B.

A kemény munka gyümölcse

A SZIE Halgazdálkodási Tanszékének az elmúlt éve zsúfolt napokkal telt. Mondhatni, észrevétlenül pergett a homokóra, nem véletlen, hogy Dr. Urbányi Béla tanszékvezető, docens alig tud időt szakítani a beszélgetésre. De egy januári hétköznap késő délutánján mégiscsak találkozunk, de a tanszék épülete előtt ekkor is csak néhány szabad parkolóhelyet találni, és minden ablakból fény szűrődik ki. Nem biztos, hogy az átlagember így képzelel el egy tanszék életét.

• Gödöllőn vagyunk, az egyetem Halgazdálkodási Tanszékén. Tanszékvezető úr, magyarázza el, mi ez a serény munka a tanszéken?

– A kérdés alapvetően jogos, de számomra nem meglepő a situáció. Ez egy teljesen normális munkanap, este 5 órakor a kollégák jelentős része dolgozik, végzi az aktuális feladatait. Vagyis a tumultusnak nem egy kampányjellegű munka az okozója, hanem a kötelességtudat, határidős feladatok vannak, és azokat nem biztos, hogy napi 8 óra alatt be lehet fejezni.

• Hogyan lehet értékelni a tanszék elmúlt évét? Mikre vagytok büszkék?

– A tanszék ismét igen termékeny esztendő tudhat maga mögött. Több olyan eredményünk van, amire büszke vagyok, büszkék lehetünk. Kiemelném azt, hogy a gazdasági nehézségek ellenére tanszékünk személyi állományát sikerült megtartani, sőt, új kollégákkal bővültünk is. Szep-

tembertől három nappali és egy levelező kolléga kezdte meg doktori tanulmányait az egységünkben. Önálló halgazdálkodási szekciót indítottunk a Tudományos Diákköri Konferencián, a speciális halas tantárgyaink nagy népszerűségnek örvendnek, valamint idén újabb halászati szakmérnökcsoport végzett nálunk.

• Mekkora a tanszék létszáma és ennek milyen az eloszlása?

– A tanszék 2012-ben 34 kollégával működött. Ez a létszám azokat a munkatársakat takarja, akik bárminemű fizetésben részesültek a munkájuk után. Hat kolléga kapja a fizetését az egyetemről (vagyis az adófizetők pénzéből), 3 graduális képzésű hallgatónk van, akik demonstrátorok. Hat nappali képzésű és egy levelező képzésű doktoranduszunk van. A fennmaradó 18 kolléga ún. saját bevételű van, vagyis az ő bérüket magunknak kell finanszíroznunk. A tanszék éves saját bevételéből kitermelt

bérkerete (fizetések és keresetkiegészítések) megközelíti a 62 millió Ft-ot (25 százalékkal nagyobb a kiadás, mint 2011-ben). Ehhez adódik hozzá még a rezsiz, mely a közüzemi díjakat, telefont, irodaszert és az üzemanyagot jelenti. Ennek volumene megközelíti az éves 8 millió Ft-os kiadást. Ezek csak az alpműködéshez szükséges költségek, ha ez a hányad rendelkezésre áll, örülhetnénk, de még nem végeztünk egyetlen percnyi kutatást sem. Ahhoz további forrásokat szükséges becsatornázni a tanszékre.

• Látom, fiskális szemlélettel (is) tudsz gondolkodni, ami nem éppen szokványos az oktatói-tudományos világban.

– A pénzügyi szemléletre rákényszerülünk. A tanszék addig maradhat fenn ezen a szinten, amíg menedzsmentszemléletet honosítunk meg, nemcsak a szűk vezetői szinten, hanem picit mindenkinek menedzserré kell válni. Van, akinek ez jobban megy, akad, akinek kevésbé, de egyelőre működik a harmónia. Tudomásul kell venni, hogy a jelen világban már az oktató-kutató egységeket is vállalkozási szemlélettel kell irányítani. Vannak bevételek, vannak kiadások, és ha utóbbi több, akkor vagy leépítünk, vagy a tevékenységet szüntetik meg. Ha a szaldó mínuszos, nem jön állam bácsi és nem fog megmenteni.

• Miből származnak a saját bevételeitek?

– Száz százalékban pályázatokból! A tanszék 26 pályázati projektet futtat. Ebben vannak nemzetközi projektek, vannak hazaiak is. Van, ahol pályázóként jelentünk meg, van, ahol alvállalkozóként. A lényeg, hogy a kutatást rentábilisan kell végezni, mert minden egyes forint hozzájárul a tanszék működésének biztosításához. Nagy örömmel tölt el, hogy végre igazi, tradicionális halgazdálkodási-haltenyésztési pályázatunk is van, a Szabolcsi Halászati Kft.-vel

Friss diplomások egy csoportja

Angolnafejés

és a Czikkhalas Halastavai Kft.-vel közösen a tápos pontynevelést kísérjük meg nagyvívú körülmények között. Nyitottunk a horgászat irányába is, melynek eredményeképpen az Energofish Kft.-vel vettünk részt sikeresen egy pályázati felhívásban, mely projekt megvalósítása is elindult. Közben erősségünk, a haltoxikológiai vizsgálatokra alapozott kutatások továbbfejlesztettek, több pályázatot is ezen területen nyertünk. De a meglévő barramundi munkák, az őshonos halfajokra alapozott tevékenységeink is sok-sok munkával látják el a kollégákat.

• **A fentiek mellett rendezvényszervezésre is marad idő...**

– Igen, 2012-ben második alkalommal rendeztük meg januárban a szakember-találkozókat, mely nagy sikert aratott. Társ-szervezői voltunk az új törvény köré szervezett parlamenti vitanapnak, majd ősszel a HOP-vitanapot is megrendeztük. Egyedüli bánatom, hogy a halas focibajnokságot nem tudtuk megrendezni, igaz, ez legkevésbé rajtunk múltott....

• **Úgy tűnik, unatkozni nem lehet a tanszéken!**

– Igen, mindig akad valami elfoglaltság. Minden kolléga 1-2 konferencián is részt vesz évente, a pályázatok kapcsán több tanulmányutat is abszolválunk. Az elmúlt év igen sikeres volt a publikációs tevékenységben is, valamint több külföldi szakember is volt nálunk látogatóban. Emellett oktatók, gyakorlatokat tartunk, tananyagot fejlesztünk, könyvet írunk, jelentéseket gyártunk, tartjuk a kapcsolatot hazai és nemzetközi partnereinkkel, részt veszünk az érdekképviselő munkájában is.

• **A fentiek mellett te még dékánhelyettesként is dolgozol a fakultáson.**

– Igen, 2012. július 1-jétől vagyok a kar stratégiai és gazdasági dékánhelyettese. Gyuricza Csaba dékán kért fel erre a megtisztelő feladatra. Aztán hamar kiderült, hogy ez egy szolgálat, de számomra nem kérdés, hogy az anyakarom érdekében, ebben a nem éppen könnyű gazdasági időszakban, maximális intenzitással vég-

zem a munkámat. Nehéz idők járnak minden felsőoktatási intézményre, de hiszek abban, hogy a dékán úrral és a dékáni vezetéssel egységbe állva átvészéljük a nehézségeket.

• **Most már csak azon gondolkodom, hogyan fér bele ez a rengeteg feladat a nap 24 órájába?**

– Hát, hét közben aludni nem sokat szoktam, úgy 4 órát naponta. Általában este-éjszaka tudom a leveleimet megválaszolni, és ekkor van időm szellemi munkára: cikkírás, dolgozatjavítás, pályázatírás, jelentéskészítés stb. Napközben oktatok, tárgyalok, adminisztrálok, vagyis nincs időm a papírmunkák végzésre. Emellett a család is jogosan igényli, hogy néha foglalkozzak velük....34 tanszéki kolléga állandó elfoglaltságot jelent, minden nap kell apró-cseprő ügyeket intézni, tárgyalni és megvitatni, ezt spékeli meg a kari feladatok. De összefoglalva elmondhatom: soha rosszabb évet, mint 2012. Sokat, nagyon sokat dolgoztunk – köszönet és elismerés kollégáimnak és partnereinknek – de ennek a gyümölcse beérett: fejlődünk és fejlesztünk, terveket szövünk, és azokat igyekszünk megvalósítani. Kimondva roppant egyszerűnek tűnik, pedig kemény munkával értünk el a mostani – néha irigyelt – helyzetünket.

H. Gy.

Müller Tibor a díjazott

A III. Gödöllői Halászati-Horgászati Szakember-találkozó egyik kiemelt eseménye, hogy ezen a rendezvényen adja át a vendéglátó Halgazdálkodási Tanszék az általa 2011-ben alapított díjat. A Gödöllői Halászati Oktatásért – Kutatásért kitüntetésben olyan szakember részesülhet, aki a gödöllői halászati oktatás, kutatás-fejlesztés, szaktanácsadás és innováció területén segítette a tanszék munkatársait, hallgatóit, továbbá elősegítette a gödöllői halászati képzés hírnevének öregbítését.

Az idei évben egy díjazott szakember érdemelte ki a kitüntetést, Dr. Müller Tibor ügyvezető és tulajdonos, a Szarvas-Fish Kft. alapítója.

Vállalkozása szoros partneri együttműködésben ápol a tanszékkel. Minden évben több hallgató tölti gyakorlati idejét a cég telephelyein, tanulja meg az intenzív haltenyésztés alapjait. A cég több kutatás-fejlesztési projektben együttműködő partnere és megbízója a tanszéknek, segíti a tanszék által elnyert kísérleti munkák megvalósítását. A szakmaiság mellett a szakember kollégától az em-

berséget, a tudásra alapozott őszinte és nyílt kommunikációt is elsajátíthatják a graduális és posztgraduális képzésben részt vevő hallgatók, valamint aktívan részt vesz a tanszék szak- és diplomadolgozat-értékelő munkájában is.

A hagyományoknak megfelelően a díjazott egy, a tan-

szék által szerkesztett szakmai könyvet is bemutatott és ismertetett a résztvevők számára, mely idén a mocsári halak (lápi póc, réti csík, széles kárász) biológiája, szaporítása, tenyésztése és elterjedése témakörhöz kapcsolódott.

A kitüntetést díszoklevél és egy egyedi, halászati motívumot tartalmazó kerámia alkotta, valamint a nevezett kolléga neve felkerült a tanszék épületében felállított faragott domborműre, melyen a következő felirat található: „Emléül elődeinknek és nagyjainknak, akik a gödöllői halászati oktatás és kutatás hírnevét öregbítették”.

A tanszék ezúton is jó egészséget kíván a kitüntetett kollégának, és kívánunk számára még sok-sok gödöllői hallgató oktatásával eltöltött aktív, szakmai sikerekben gazdag évet!

miért MI?

Az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség tagszervezetei

Abaúj Takarékszövetkezet
Agrár BÉlapátfalva Takarékszövetkezet
Alba Takarékszövetkezet
Apátfalvi Takarékszövetkezet
Bácska Takarékszövetkezet
Bak és Vidéke Takarékszövetkezet
Bakonyvidéke Takarékszövetkezet
Balaton - Felvidéki Takarékszövetkezet
Balatonföldvár és Vidéke Takarékszövetkezet
Balmazújváros és Vidéke Takarékszövetkezet
Bátaszék és Vidéke Takarékszövetkezet
Boldva és Vidéke Takarékszövetkezet
Bóly és Vidéke Takarékszövetkezet
Borotai Takarékszövetkezet
Borsod Takarékszövetkezet
Bükkalja Takarékszövetkezet
Cserhátvidéke Körzeti Takarékszövetkezet
Dél-Zalai Egyesült Takarékszövetkezet
Drégelypalánk és Vidéke Takarékszövetkezet
Duna Takarékszövetkezet
Dunaföldvár és Vidéke Takarékszövetkezet
Dunapataj és Vidéke Takarékszövetkezet
Eger és Környéke Takarékszövetkezet
Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet
Ercsi és Vidéke Körzeti Takarékszövetkezet
Érd és Vidéke Takarékszövetkezet
Érsekvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet
Fegyvernek és Vidéke Körzeti Takarékszövetkezet
Felsőzsolca és Vidéke Takarékszövetkezet
Fókusz Takarékszövetkezet
Fontana Credit Takarékszövetkezet
Forrás Takarékszövetkezet
Főnix Takarékszövetkezet
Gáboros és Vidéke Takarékszövetkezet
Gyöngyös-Mátra Takarékszövetkezet

Gyulai Takarékszövetkezet
Hajdú Takarékszövetkezet
Hajós és Vidéke Takarékszövetkezet
Hártai Takarékszövetkezet
Hatvan és Vidéke Takarékszövetkezet
Hévíz és Vidéke Takarékszövetkezet
Hodász-Porcsalma Takarékszövetkezet
Hungária Takarékszövetkezet
Jász - Takarékszövetkezet
Jászórokszállás és Vidéke K. Takarékszövetkezet
Kápolnásnyék és Vidéke Takarékszövetkezet
Kaposmenti Takarékszövetkezet
Kéthely és Vidéke Takarékszövetkezet
Kevermes és Vidéke Takarékszövetkezet
Kinizsi Bank Zrt
Kis - Rába Menti Takarékszövetkezet
KISKUN Takarékszövetkezet
Kiszombor és Vidéke Takarékszövetkezet
Kondorosi Takarékszövetkezet
Környe - Bokod Takarékszövetkezet
Kunszentmárton és Vidéke Takarékszövetkezet
Lakiteleki Takarékszövetkezet
Lébény-Kunsziget Takarékszövetkezet
Lövő és Vidéke Takarékszövetkezet
Mohácsi Takarékszövetkezet
Nagyecsed és Vidéke Takarékszövetkezet
Nagyréde és Vidéke Takarékszövetkezet
Nemesnádudvar és Vidéke Takarékszövetkezet
Nyírbéteki Körzeti Takarékszövetkezet
Nyúl és Vidéke Takarékszövetkezet
Országos és Vidéke Takarékszövetkezet
Pannoni Takarékszövetkezet
Pannonhalma és Vidéke Takarékszövetkezet
Partiscum XI Takarékszövetkezet
PÁTRIA Takarékszövetkezet

Pillér Takarékszövetkezet
Polgári Takarékszövetkezet
Rábaközi Takarékszövetkezet
Rajka és Vidéke Takarékszövetkezet
Rakamaz és Vidéke Körzeti Takarékszövetkezet
Répcelak és Vidéke Takarékszövetkezet
Rétköz Takarékszövetkezet
Ritce és Vidéke Takarékszövetkezet
Rónasági Takarékszövetkezet
Rum és Vidéke Takarékszövetkezet
Sajóvölgye Takarékszövetkezet
Sárbogárd és Vidéke Takarékszövetkezet
Savaria Takarékszövetkezet
Solt és Vidéke Takarékszövetkezet
Somogy Takarékszövetkezet
Szabadszállás és Vidéke Takarékszövetkezet
Szabolcs Takarékszövetkezet
Szatmár-Beregi Takarékszövetkezet
Szécsény és Környéke Takarékszövetkezet
Szendrő és Vidéke Takarékszövetkezet
Szentgál és Vidéke Takarékszövetkezet
Szentlőrinc-Ormánság Takarékszövetkezet
Szerencs és Környéke Takarékszövetkezet
Szigetvári Takarékszövetkezet
Téti Takarékszövetkezet
Tiszafüred és Vidéke Takarékszövetkezet
Tiszavasvári Takarékszövetkezet
Tompai és Vidéke Takarékszövetkezet
Újszász és Vidéke Körzeti Takarékszövetkezet
Városgyőr és Vidéke Takarékszövetkezet
Veresegyház és Vidéke Takarékszövetkezet
Zalavölgye Takarékszövetkezet
Zemplén Takarékszövetkezet
Zirci Takarékszövetkezet
Zomba és Vidéke Takarékszövetkezet

További információ: www.magartakarek.hu

mert

MAGYAR TAKARÉK

A hazai bank